

2017

KAA – Det kommunala aktivitetsansvaret

Varför behöver vi ha en gemensam handlingsplan/strategi för KAA – det kommunala aktivitetsansvaret?

Det finns goda skäl för kommunen att satsa på ungas återgång till skola och etablering på arbetsmarknaden. Unga som inte fullföljt en gymnasieutbildning löper hög risk att hamna i ett långvarigt utanförskap. Därför är det avgörande för både individ och samhälle att det finns fungerande verktyg för att nå denna grupp.

Enligt skollagen har kommunen ett ansvar för ungdomar som är folkbokförda i kommunen och som har fullgjort sin skolplikt men som inte har fyllt 20 år och inte genomför eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning.

Aktivitetsansvaret innebär att kommunen löpande under året ska hålla sig informerad om hur kommunens ungdomar är sysselsatta. Kommunerna ska regelbundet under hela året erbjuda lämpliga individuella åtgärder till de ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret. Åtgärderna ska i första hand syfta till att motivera den enskilde att påbörja eller återuppta en utbildning.

Utbildning är en av de viktigaste faktorerna för hur en ung människas liv

kommer att utvecklas. En ungdom som aldrig har påbörjat, har avbrutit eller inte fullföljt sin gymnasieutbildning på ett nationellt program eller motsvarande kan hamna i en situation, där vägen till vidare utbildning eller arbete begränsas. Det är därför viktigt att samhällets insatser för ungdomar sätts in, så att ungdomarnas utvecklingsprocess kan fortgå utan längre avbrott.

För att skapa god kvalitet i arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret är det viktigt att arbeta mot tydliga mål som kan utvärderas. Andra viktiga framgångsfaktorer är en politisk prioritering av arbetet, att det finns avsatta resurser för arbetet samt en tydlig ansvarsfördelning inom kommunen.

En handlingsplan för hur kommunen ska arbeta med de ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret underlättar ett strukturerat och långsiktigt arbete. En sådan handlingsplan underlättar också uppföljning av hur arbetet fungerar samt hur det fortsättningsvis kan utvecklas.

Samverkan med olika aktörer är viktig för att kunna erbjuda en bredd i utbudet av åtgärder inom ramen för ansvaret. Det behövs ett kommungemensamt ansvar, arbetsätt och metoder för att på bästa sätt möta de ungas individuella behov.

Syfte:

- Att säkerställa kommunens ansvar och hitta tydliga och gemensamma rutiner för det kommunala aktivitetsansvaret.
- Att säkerställa övergångarna mellan grundskolan, gymnasieskolan och arbetsmarkanden.
- Att erbjuda individuella åtgärder som bygger på kommunal samverkan.

Mål:

- Minska andelen unga som saknar sysselsättning.
- Genom regelbunden uppföljning av samtliga elever på introduktionsprogram säkerställa att eleverna fullföljer sina studier enligt den individuella studieplanen.
- Öka samverkan mellan kommunens olika verksamheter

Det kommunala aktivitetsansvaret i Järfälla

Det kommunala aktivitetsansvaret för ungdomar har tre huvuduppgifter. Genom ett *uppsökande arbete* ska kommunen hålla sig informerad om de ungdomar som omfattas av ansvaret samt föra register

över dem. Genom aktivitetsansvaret ska kommunen även erbjuda ungdomar i målgruppen lämpliga åtgärder som i första hand syftar till att *motivera den* enskilde individen att påbörja eller återuppta en utbildning. Insatserna som erbjuds skall dokumenteras. Tillsammans med mottagande skola ska aktivitetsansvaret *förebygga avhopp* från gymnasiet, t.ex. genom att möjliggöra kombinationer av åtgärder inom KAA och studier.

Aktivitetsansvaret är organiserat i kompetensförvaltningen och ansvarig chef är enhetschef för Ung vägledning på Järfälla Kompetenscentrum.

Kommunal strategi för KAA

Den kommunala strategin för det kommunala aktivitetsansvaret i Järfälla är indelad i tre områden och fokuserar på samarbetet mellan olika aktörer utifrån KAA:

- Tidiga och förebyggande insatser
- När en ungdom inte påbörjar gymnasiet, hoppar av eller saknar en gymnasieexamen.
- Hur implementerar vi handlingsplanen/strategin?

En viktig faktor i arbetet med ungdomar är det förebyggande arbetet. Genom ett strukturerat förebyggande arbete med

tidiga insatser kan vi reducera antalet unga som kan komma att omfattas av aktivitetsansvaret.

	Ansvar	När
Tidiga och förebyggande insatser		
Tydliga rutiner i skolan för tidig identifiering av elever som riskerar att inte påbörja gymnasieutbildning av olika anledningar.	Rektor grundskola/grundsärskola	Löpande
Tidiga stödinsatser, specifikt vad gäller elever som riskerar att inte nå utbildningens mål, ej uppnår gymnasiebehörighet, har stor frånvaroproblematik eller där det på annat sätt finns oro/risk att eleven inte kommer att påbörja gymnasieutbildning.	Rektor grundskola/ grundsärskola	Löpande
Tydliga rutiner för studie- och yrkesvägledarens funktion och ansvar i samarbete med kompetenscentrum då elever riskerar att inte påbörja gymnasieutbildning av olika anledningar.	Rektor grundskola/grundsärskola	Årskurs 7-9
Tydliga rutiner och samarbete mellan skola, socialtjänst och kompetenscentrum så att elever som går i skola i annan kommun men som faller inom Järfälla kommuns ansvar identifieras och aktualiseras hos ansvarig aktör.	Barn- och utbildningsförvaltningen Socialförvaltningen Kompetensförvaltningen	Löpande
Rutin för kontakt mellan skola och kompetenscentrum om elev inte sökt gymnasieutbildning eller av annan orsak riskerar att inte påbörja någon utbildning.	Rektor Grundskola/grundsärskola	Årskurs 9
Uppföljning av samtliga elever vid introduktionsprogrammen för att säkerställa att de fullföljer sina studier enligt den individuella studieplanen.	Enhetschef Kompetenscentrum	Terminsvis
Tydliga rutiner i gymnasiet för tidig identifiering av elever som riskerar att hoppa av gymnasieutbildningen av olika anledningar	Rektor gymnasiet	Löpande
Rutin för kontakt mellan gymnasieskola och kompetenscentrum för stödinsatser innan avhopp.	Rektor gymnasiet	Löpande
Tidiga stödinsatser, specifikt vad gäller elever som riskerar att inte nå målen för gymnasieutbildningen.	Rektor gymnasiet	Löpande
Tydliga rutiner för studie- och yrkesvägledarens funktion och ansvar i samarbete med Kompetenscentrum då elever riskerar att hoppa av olika anledningar.	Rektor gymnasiet	Löpande
Tidig samverkan mellan Kompetenscentrum och socialförvaltningen där detta är aktuellt, t.ex. i samband med placeringar.	Kompetensförvaltningen Socialförvaltningen	Löpande
Överlämning från grundskola/grundsärskolan till Kompetenscentrum för de elever som riskerar att inte bli behörig till ett nationellt program.	Rektor grundskola/grundsärskola	April-maj
Alla ungdomar, även den som inte är elev men som avser att påbörja utbildning, ska ha tillgång till studie- och yrkesvägledning	Kompetenscentrum	Löpande

När en elev byter skola eller skolform eller gör ett studieavbrott, finns risken att viktig information går förlorad. Det är därför av stor vikt att övergångar, avsaknad av behörighet till ett nationellt program på gymnasieskolan, elever med

funktionsnedsättning samt ungdomar som saknar en gymnasieexamen, uppmärksammas extra mycket samt att olika verksamheter samverkar för att ge individen bästa möjliga förutsättningar.

När en ungdom inte påbörjar gymnasiet, hoppar av eller saknar en gymnasieexamen.	Ansvar	När
Kompetenscentrum har ansvaret för att hitta, ta kontakt med och erbjuda aktiviteter till de unga som omfattas av KAA	Enhetschef Kompetenscentrum	Löpande
Obehöriga elever erbjuds introduktionsprogram	Enhetschef Kompetenscentrum Rektor Introduktionsprogram	Löpande
Behöriga elever som inte kommit in på grund av otillräckliga betyg, meddelas tillbaka till grundskolan.	Kommunala gymnasieantagningen	Efter avslutad reservantagning till gymnasiet
Om en elev sökt men inte påbörjat sina gymnasiestudier skrivs eleven ut från gymnasieskolan. Om kännedom saknas om annan sysselsättning ska elevens hemkommun meddelas (KAA).	Rektor gymnasiet	Efter skolstart
Om en elev avbryter sina gymnasiestudier skickas en avbrottsblankett till Kompetenscentrum.	Rektor gymnasiet	Löpande
Kompetenscentrum för register över ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret och dokumenterar planering, insatser, uppföljning och utvärdering av aktiviteterna i UEDB, Ungdoms- och elevdatabasen. Statistik rapporteras 2 ggr/år till SCB samt 4ggr/år till Kompetensnämnden	Enhetschef Kompetenscentrum	Löpande

Syftet med en kommunal strategi för aktivitetsansvaret är att säkerställa kommunens ansvar och hitta tydliga och gemensamma rutiner för arbetet, samt att inom ramen för KAA kunna erbjuda individuella åtgärder som bygger på kommunal samverkan. Det är därför av

stor vikt att strategin förankras i de verksamheter som arbetar med ungdomar som kan komma att omfattas av ansvaret.

Hur implementerar vi handlingsplanen/strategin?	Ansvar	När
Information om handlingsplanen erbjuds rektorer samt verksamhetschefer	Enhetschef Kompetenscentrum	Våren
Information om handlingsplanen inom ramen för samverkansorganisationen	Enhetschef Kompetenscentrum	Våren
Information om handlingsplanen till studie- och yrkesvägledarnätverket	Enhetschef Kompetenscentrum	Våren
Översyn och revidering av handlingsplanen	Enhetschef Kompetenscentrum	Hösten

2017-03-27

Mona Bryngelsson
Enhetschef Ung Vägledning
Järfälla Kompetenscentrum

Annika Ramsell
Utbildnings- och arbetsmarknadsdirektör